

॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ व्युष्टिः संपत्तिः ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

जरा मृत्युः कुतस्तेषां हर्षः प्रीतिः सुखं न च ॥ न दुःखं न सुखं चापि रागद्वेषौ कुतो मुने ॥ २३ ॥ देवानामपि मौद्गल्यकांक्षिता सा गतिः परा ॥ दुष्प्रापा परमा सिद्धिरगम्या
 कामगोचरैः ॥ २४ ॥ त्रयस्त्रिंशदिमे देवा येषां लोकामनीषिभिः ॥ गम्यते नियमैः श्रेष्ठैर्दानैर्वा विधिपूर्वकैः ॥ २५ ॥ सेयं दानकृता व्युष्टिर्नुप्राप्ता सुखं त्वया ॥ तां भुं
 क्ष्वसुकृतैर्लब्धां तपसा द्योतिता प्रभः ॥ २६ ॥ एतत्स्वर्गसुखं विप्रलोकानां विधास्तथा ॥ गुणाः स्वर्गस्य प्रोक्तास्ते दोषानपि निबोध मे ॥ २७ ॥ कृतस्य कर्मणस्तत्र
 भुज्यते यत्फलं दिवि ॥ न चान्यत्क्रियते कर्म मूलच्छेदे न भुज्यते ॥ २८ ॥ सोऽत्र दोषो मम तत्तस्यति पतनं च यत् ॥ सुखव्याप्तमनस्कानां पतनं यच्च मुद्गल ॥ २९ ॥
 असंतोषः परीतापो हृत्वादी मतराः श्रियः ॥ यद्भवत्यवरे स्थाने स्थितानां तत्सु दुष्करं ॥ ३० ॥ संज्ञा मोहश्च पततां रजसा च प्रधर्षणं ॥ प्रम्लानेषु च माल्येषु ततः पिप
 तिषोर्भयं ॥ ३१ ॥ आब्रह्म भवनादेते दोषा मौद्गल्यदारुणाः ॥ नाकलोकैः सुकृतिनां गुणास्त्वयुतशो नृणां ॥ ३२ ॥ अयं त्वन्यो गुणः श्रेष्ठश्च्युतानां स्वर्गतो मुने ॥ शु
 भानुशययोगेन मनस्येषूपजायते ॥ ३३ ॥ तत्रापि समहा भागः सुखभागो भिजायते ॥ न चेत्यं बुध्यते तत्र गच्छत्ययमतां ततः ॥ ३४ ॥ इह यत्क्रियते कर्म तत्परत्रोप
 भुज्यते ॥ कर्म भूमिरियं ब्रह्मन् फलभूमिरसौ मता ॥ ३५ ॥ मुद्गल उवाच ॥ महान्तस्तु अमी दोषास्त्वया स्वर्गस्य कीर्तिताः ॥ निर्दोष एव यस्त्वन्यो लोकं तं प्रव
 दस्व मे ॥ ३६ ॥ देवदूत उवाच ॥ ब्रह्मणः सदनादूर्ध्वं तद्विष्णोः परमं पदं ॥ शुद्धं सनातनं ज्योतिः परं ब्रह्मेति यद्विदुः ॥ ३७ ॥ न तत्र विप्र गच्छति पुरुषा विषया
 त्मकाः ॥ दंभलो भमहाक्रोधो ह्रीरभिद्रुताः ॥ ३८ ॥ निर्ममानिरहंकारा निर्दंढाः संयतेन्द्रियाः ॥ ध्यानयोगपराश्चैव तत्र गच्छन्ति मानवाः ॥ ३९ ॥ एतत्ते स
 र्वमाख्यातं यन्मां पृच्छसि मुद्गल ॥ तवानु कं पयासा यो साधु गच्छाममाचिरं ॥ ४० ॥ व्यास उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा तु मौद्गल्यो वाक्यं विममृशे धिया ॥ विमृ
 श्य च मुनि श्रेष्ठो देवदूतमुवाच ह ॥ ४१ ॥ देवदूत न मस्ते स्तु गच्छता तयथा सुखं ॥ महादोषेण मे कार्यं न स्वर्गेण सुखं न वा ॥ ४२ ॥ पतनं तिमहादुःखं परितापः सु
 दारुणः ॥ स्वर्गभाजश्चरंतीह तस्मात्स्वर्गं न कामये ॥ ४३ ॥ यत्र गत्वानशो चंति न व्यथंति च लंति वा ॥ तदहं स्थानमत्यंतमार्गं यिष्यामि केवलं ॥ ४४ ॥ इत्युक्त्वा
 समुनिर्वाक्यं देवदूतं विस्तृतं ॥ शिलोच्छ्वसि धर्मालाशममातिष्ठुत्तमं ॥ ४५ ॥ तुल्यनिंदास्तुतिर्भूत्वासमलोष्ठाश्मकांचनः ॥ ज्ञानयोगेन श्रुद्धेन ध्याननि
 त्यो बभूव ह ॥ ४६ ॥ ध्यानयोगाद्बलं लब्ध्वा प्राप्य बुद्धिं मनुत्तमां ॥ जगाम शाश्वतीं सिद्धिं परां निर्वाणलक्षणां ॥ ४७ ॥